

Ką žmonės su intelekto negalia arba psichosocialine negalia sakė apie teismą?

Tekstas lengvai suprantama kalba.

Kas paruošė šį dokumentą?

PSIČIKOS
SVEIKATOS
PERSPEKTYVOS

Mes esame organizacija.

Mūsų organizacijos pavadinimas yra
„Psichikos sveikatos perspektyvos”.

Mūsų darbas yra:

- padėti žmonėms su negalia,
- atlikti tyrimus,
- mažinti diskriminaciją.

Mažinti diskriminaciją reiškia padėti,
kad su visais žmonėmis elgtųsi geriau.

Diskriminacija būna tada,
kai su žmogumi kiti žmonės elgiasi blogai.
Pavyzdžiui, todėl, kad žmogus turi negalią.

Ką mes darome?

Mes dirbame su projektu „Įgalinti“.

Įgalinti reiškia padėti asmenims su negalia, dalyvauti teisme.

Asmenys, kuriuos gina teisme yra asmenys, kurie gali būti padarę nusikaltimą.

Mes atlikome tyrimą.

Tyrimas reiškia, kad mes:

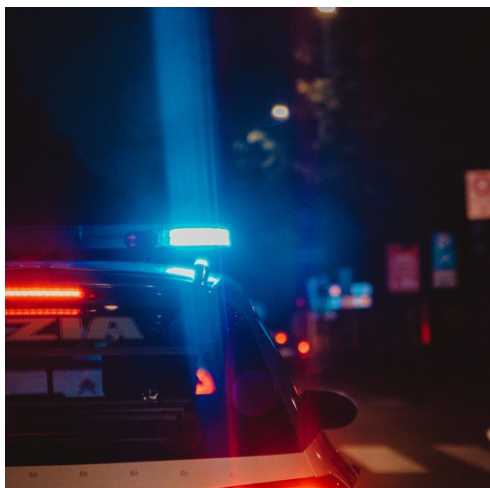
- kalbėjome su žmonėmis su negalia, kurie buvo teisme.

Kodėl mes kalbėjome su žmonėmis su negalia?

Žmonės su negalia kartais eina į teismą.

Pavyzdžiui, kai:

- policija sako, kad žmogus su negalia elgėsi negerai,
- policija prašo asmens su negalia papasakoti apie kitą žmogų, kuris padarė nusikaltimą.

Teisme žmonėms gali būti sunku.

Pavyzdžiui, teisme žmonės gali jausti:

- baimę,
- nerimą,
- pyktį.

Lietuvos įstatymai turi būti vienodi visiems žmonėms.

Visi žmonės turi turėti teisę kreiptis į teismą.

Mes kalbėjome su žmonėmis su negalia, kurie lankėsi teisme, kad sužinoti:

- kaip žmonės jautėsi,
- ar žmonės suprato kas vyksta teisme,
- kodėl žmonės jautėsi blogai.

Ką asmenys su negalia sakė apie advokatą?

Kai žmogus pažeidžia įstatymus, kartu su žmogumi į teismą eina advokatas.

Advokatas yra žmogus,
kuris gerai žino įstatymus.

Advokatas turi padėti žmonėms,
kurie eina į teismą.

Žmonės su negalia mums sakė, kad jiems:

- buvo sunku kalbėtis su advokatu,
- buvo sunku paskambinti advokatui,
- žmonės nematė advokato,
- žmonės nežinojo kas yra jų advokatas,
- advokatas negalėjo padėti teisme.

Ką asmenys su negalia sakė apie teismą?

Žmonės su negalia mums sakė, kad:

- teismas nežinojo apie negalią,
- buvo sunku kalbėti teisme,
- žmonės nežinojo ką daryti teisme,
- žmonės nežinojo, kas bus toliau, kai teismas pasibaigs.

Ką mes darysime toliau?

Mes parašėme rekomendacijas:

- teismui,
- advokatams,
- policijai,
- vyriausybei.

Vyriausybėje dirba žmonės, kurie sprendžia Lietuvos klausimus.

Rekomendacijos yra dokumentas, kuriame parašyta:

- ką sakė žmonės su negalia,
- ką reikia daryti geriau.

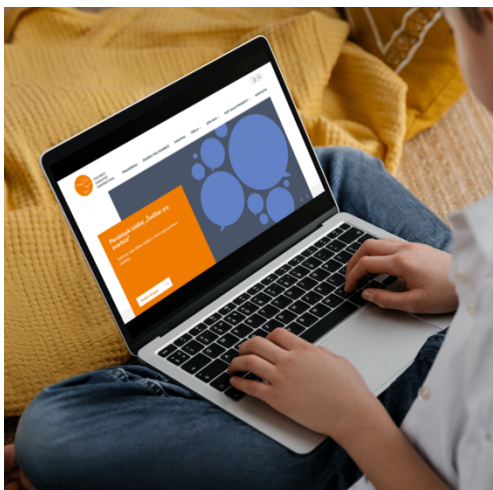

Pavyzdžiui, reikia:

- kalbėti lengvai suprantama kalba,
- paašškinti informaciją paveikslėliais,
- leisti žmonėms klausti klausimų,
- kvieisti žmones kalbėti.

Mes mokysime teismo darbuotojus:

kaip geriau padėti žmonėms su negalia.

Kaip su mumis susisiekti?

Mūsų interneto puslapis:

www.perspektyvos.org

Mūsų elektroninio pašto adresas:

vilnius@perspektyvos.org

Tekstą lengvai suprantama kalba parengė

Gabrielė Marija Baltrušytė

Tekstą išbandė Lina Bielinytė, Vilma Baškytė ir Pal. J. Matulaičio socialinio centro "Atviros bendruomenės" lankytojai.

Nuotraukų šaltiniai:

www.unfold.com

www.pexels.com/photo

Dokumentas parengtas įgyvendinant projektą Ginamųjų su intelekto ar (ir) psichosocialine negalia įtraukties ir teisės į teisingą teismą užtikrinimas (101056701 – ENABLE – JUST-2021-JACC).

**Bendrai finansuojama
Europos Sąjungos**

Šį projektą bendrai finansuoja Europos Sąjunga. Išreikštos nuomonės ir požiūriai yra tik autoriaus (-ių) nuomonė ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos Komisijos požiūrį ir nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei kita finansavimą teikianti institucija negali būti už jas atsakingos.

Pilnas projekto aprašymas: <https://perspektyvos.org/projektas/kaltinamuju-su-intelektu-ir-ar-psichosocialine-negalia-itraukties-ir-teises-i-teisinga-teisma-uztikrinimas>